

*О.М. Разнатовська***КРЕДИТНО-MОДУЛЬНА СИСТЕМА ОЦІНКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ
НА КАФЕДРІ ФТИЗИАТРІЇ І ПУЛЬМОНОЛОГІЇ***Запорізький державний медичний університет***Ключові слова:** кредитно-модульна система.**Ключевые слова:** кредитно-модульная система.**Key words:** credit-modular system.

Розглянуто якість навчального процесу студентів за кредитно-модульною системою на кафедрі фтизіатрії і пульмонології Запорізького державного медичного університету.

Рассмотрено качество учебного процесса студентов по кредитно-модульной системе на кафедре фтизиатрии и пульмонологии Запорожского государственного медицинского университета.

The quality of the training process of students in Phthisiology and Pulmonology department of Zaporozhye State Medical University in the context of credit-module system is considered.

Медицина є однією з галузей людської діяльності, де питання якості й оцінки мають важливе значення, оскільки рівень медичної компетенції, закладений у вищому навчальному медичному закладі, буде наданий пацієнтам [1,2,4,6]. Організація навчального процесу на кафедрі фтизіатрії і пульмонології Запорізького державного медичного університету (ЗДМУ) здійснюється за кредитно-модульною системою, відповідно до вимог Болонського процесу [3,4,7–9]. Кредитно-модульна система (КМС) оцінки знань і навичок студентів 4 курсу застосовується протягом 3 років.

Визначення трудомісткості дисципліни в кредитах здійснюється у відповідності з Типовою програмою навчальної дисципліни «Фтизіатрія» та Робочої програми, адаптованої до потреб ЗДМУ (табл. 1): 3 кредита – 90 годин; оцінка дисципліни здійснюється довільно в 200 балів (максимально 120 балів за практичні заняття та 80 – за підсумковий модульний контроль). Програма дисципліни «Фтизіатрія» складається з одного модуля [7,8], що містить 6 змістових модулів. Видами навчальної діяльності студентів, згідно з навчальним планом, є лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів (СРС), що забезпечує реалізацію всіх тем у навчальному процесі.

Викладач повинен обов'язково 100% оцінити роботу кожного студента, згідно до вимог кредитно-модульної системи [2,5–8], за розробленою для модуля системи оцінки знань у балах, на кожному занятті. Паралельно щоденно в процесі навчання знання і практичні навички студентів оцінюються

традиційною оцінкою за 5-бальною шкалою. Контроль засвоєння теми проводиться на практичних заняттях, відповідно до конкретних цілей. Передбачається застосування методів визначення рівня підготовки студентів:

- тестовий контроль;
- контроль теоретичних знань;
- розв'язування клінічних ситуаційних задач;
- оцінка й аналіз результатів клініко-лабораторних та інструментальних обстежень;
- робота з хворим і написання історії хвороби;
- читання рентгенологічних плівок;
- контроль практичних навичок.

На кожному занятті студент отримує оцінку за засвоєні теоретичні знання й оцінку за набуті практичні навички.

Особлива увага приділяється підвищенню об'єктивності оцінок навчальних досягнень студентів. Цьому сприяє активне використання, паралельно з традиційними формами контролю, науково обґрунтованих тестових матеріалів. Тестова форма контролю є ефективною, оскільки дозволяє проводити частий тотальний контроль. Виділяють види тестового контролю: початковий, поточний, заключний і заліковий. Регулярний контроль з активним використанням стандартизованих тестів стає інструментом моніторингу навчальних досягнень.

Після закінчення циклу занять з дисципліни вираховується загальна кількість балів, отриманих кожним студентом з дисципліни на практичних заняттях у відповідності з отриманими традиційними оцінками.

Таблиця 1

Опис навчального плану з дисципліни «Фтизіатрія» для студентів медичних факультетів

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин, з них			Самостійна робота студентів	Вид контролю
	Всього годин/кредитів	Аудиторних			
		Лекції	Практичні заняття		
	90/3	10	40	40	
Модуль 1 Змістових модулів 6	90/3	10	40	40	Підсумковий модульний контроль

Примітка: 1 кредит ECTS – 30 годин. Аудиторне навантаження – 56%, СРС – 44%.

Таблиця 2

Розрахунок кредитно-модульної системи оцінки диференційного заліку (підсумкового модульного контролю), в залежності від традиційної шкали оцінок

Шкала / оцінка	Теоретичні знання (питання)	Практичні навички									
		тести	Рб	Задачі							
5	100%	11	11	11	10	6	8	7	6	5	5
5-	90%	10	10	10	9	5,4	7,2	6,3	5,4	4,5	4,5
4	85%	9	9	9	8,5	5,1	6,8	5,9	5,1	4,2	4,2
4-	80%	8	8	8	8	4,8	6,4	5,6	4,8	4	4
3+	75%	7	7	7	7	4,5	6	5,2	4,5	3,7	3,7
3	70%	6	6	6	6,5	4,2	5,6	4,9	4,2	3,5	3,5
3-	60%	5,5	5,5	5,5	6	3,6	4,8	4,2	3,6	3	3
2	50%	5	5	5	5	3	4	3,5	3	2,5	2,5

У підсумку вивчення дисципліни студенти мають скласти диференційний залік (підсумковий модульний контроль), що, як і його складові, також оцінюється традиційною оцінкою і в балах. Студенту видається білет, що складається з 3 теоретичних питань, тестових питань, 5 ситуаційних задач різного рівня складності з визначенням рівня набуття практичних навичок (формулювання клінічного діагнозу; планування схеми обстеження й лікування хворих на туберкульоз органів дихання; діагностувати туберкульоз органів дихання на підставі даних анамнезу, клінічного, лабораторного та рентгенологічного обстеження; діагностувати і надавати екстрену допомогу при невідкладних станах у хворих на туберкульоз; аналіз спірограми; оцінка проби Манту тощо) та інтерпретація рентгенограм з визначенням рентгенологічного синдрому. Кожне завдання підсумкового модульного контролю окремо оцінюється в балах, що підсумовується, і традиційною оцінкою. Максимальна кількість балів підсумкового контролю – 80 (табл. 2).

Оцінка практичних навичок студента є важливою складовою професійної підготовки лікаря. Окремо проводиться оцінка вміння вирішувати ситуаційні задачі, що потребує не лише знання теоретичних основ, але й здатність до логічного мислення, аналізу інформації, спроможність робити узагальнення.

Впровадження КМС оцінки знань студентів у навчальний процес має велике значення в підвищенні якості теоретичних знань і набутих практичних навичок студентів, оскільки стимулює їх до осягнення спеціальності, в тому числі в самостійній роботі, в прагненні отримати найбільшу кількість балів.

Студенти практично не пропускають практичні заняття, сумлінно готуються й активно працюють, своєчасно виконують завдання самостійної роботи. У кінцевому результаті застосування КМС оцінки знань студентів спрямовано на отримання освіти високої якості та диплому з переважним правом отримання престижної і бажаної роботи [1,6–8].

ВИСНОВКИ

Використання кредитно-модульної системи оцінки знань

студентів з використанням модульного принципу організації матеріалу і побудови навчального процесу сприяє удосконаленню викладання предмету, проводити об'єктивну й всебічну оцінку практичної діяльності студентів, стимулює студентів до:

- мотивації та стимуляції активної практичної діяльності;
- раціональної організації й розширення самостійної роботи;
- використання отриманих теоретичних знань у професійній діяльності.

Основою високої якості медичних послуг є професійно-педагогічна компетентність майбутнього лікаря.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Балах І.С.* Система управління якістю медичної освіти в Україні / *І.С. Балах, О.П. Волосовець, Ю.В. Вороненко та ін.* – Дніпропетровськ: Артпрес, 2003. – 211 с.
2. *Мілерян В.С.* Методичні основи підготовки і проведення навчальних занять в медичних ВУЗах: Методичний посібник / *Мілерян В.С.* – К., 2004. – 80 с.
3. *Степко Н.Ф.* Болонський процес у фактах і документах / *М.Ф. Степко, Я.Я. Боголюбаши, В.Д. Шинкарук [та ін.]* – К.; Тернопіль: Видавництво ТДПУ ім. В. Гнатюка, 2003. – 52 с.
4. *Підаєв А.В.* Болонський процес в Європі / *А.В. Підаєв, В.Г. Передрій.* – К., 2004. – 191 с.
5. *Пухальська Н.С.* Проблеми викладання туберкульозу у вищих навчальних медичних закладах / *Пухальська Н.С.* // Запорозж. мед. журн. – 2009. – №4. – С. 142–144.
6. *Онищенко Т.Є.* Кредитно-модульна система та досвід впровадження її елементів на кафедрах, що вивчають інфекційні хвороби / *Т.Є. Онищенко, Т.М. Пахольчук, О.В. Рябоконт та ін.* // Запорозж. мед. журн. – 2008. – №1. – С. 179–181.
7. *Ждан В.М.* Досвід упровадження нових форм організації навчального процесу в умовах кредитно-модульної системи / *Ждан В.М., Бобирьов В.М., Шешукова О.В.* // Медична освіта. – 2006. – №2. – С. 36–38.
8. *Романенко Н.И.* К вопросу о совершенствовании методов контроля знаний студентов медицинского факультета в условиях кредитно-модульной системы обучения / *Романенко Н.И., Крисанова Н.В., Каптюх Р.Ф. и др.* // Запорозж. мед. журн. – 2007. – №3. – С. 158–160.
9. Вища освіта України і Болонський процес. Навч. посібник. – Тернопіль: Навчальна книга–Богдан, 2004. – 203 с.

Відомості про автора:

Разнатовська О.М., к. мед. н., доцент каф. фтизіатрії і пульмонології ЗДМУ.

Адреса для листування:

Разнатовська Олена Миколаївна. 69035, м. Запоріжжя, вул. Перспективна, 2, КУ «Обласний тубдиспансер» ЗОР, каф. фтизіатрії і пульмонології ЗДМУ, тел. (0612) 236 64 27.

E-mail: raznatovskaya.zp@rambler.ua,

Рецензенти: проф. В.В. Сыволоп

к. мед. н. П.В. Басов

Поступила в редакцію 22.10.2010 г.